

ACTE FINAL DEL 24è CONCURS D'IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA D'AUS

dilluns, 15 de desembre del 2025

a les 19 hores

a la masoveria de can Sostres

Acte final del 24è Concurs d'identificació fotogràfica d'aus

- Última prova en directe.
- Lliurament dels premis als dos primers classificats
- Sorteig del premi a la constància entre els assistents que hagin participat en totes les proves
- Obsequi per als concursants assistents

En acabar hi haurà coca i moscatell

El dilluns, 15 de desembre, a les 19 hores, a la masoveria de can Sostres es farà l'acte final del 24è Concurs d'identificació fotogràfica d'aus.

Aquest acte inclou l'última prova del concurs en directe, el lliurament dels premis als dos primers classificats, i un tercer a sortejar entre totes les persones que hagin participat en totes les proves durant l'any i que siguin presents a l'acte, com a premi a la constància.

En aquesta edició del concurs hi han participat 21 persones amb més o menys dedicació.

Durant la prova en directe es projectaran a la pantalla una sèrie de fotografies d'ocells que s'han d'identificar en el breu període de temps establert.

És una activitat oberta a totes les persones interessades i, en acabar, hi haurà coca i moscatell.

Al l'interior d'aquest full informatiu reproduïm les bases del concurs d'enguany, tal i com es van publicar a principis d'any i, com cada mes, anem informant de les solucions i la classificació.

L'organització és a càrrec de Sergi Sales.

Al web de l'ANT hi ha un apartat dedicat a aquest concurs i hi ha penjades totes les fotografies des de l'edició del 2010.

Participar en aquest concurs és un bon sistema per començar a reconèixer les diverses espècies d'aus de la nostra regió biogeogràfica i aconseguir una mínima experiència ornitològica, o, si ja es té, per incrementar-ne els coneixements. Només intentant reconèixer una fotografia, consultar les guies, respondre, i després d'haver-la encertada o no, saber quina espècie era, ja se n'aprèn molt.

Us animem a participar-hi en les edicions futures.

Un moment de la prova final de la 23a edició del concurs. 16/12/2024.

24è CONCURS D'IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA D'AUS

Aquests eren els noms correctes de les espècies (el nom científic i els populars en català, castellà i anglès) de les vuit fotografies del concurs d'enguany, corresponents als mesos de juliol, agost, setembre i octubre.

Foto nº 13:	<i>Melanitta fusca</i> Moussier's Redstart	Cotxa diademada Colirrojo Diademado
Foto nº 14:	<i>Oenanthe pleschanka</i> Levaillant's Woodpecker	Picot verd del Magrib Pito Real Bereber
Foto nº 15:	<i>Poecile montanus</i> Willow Tit	Mallerenga capnegra Carbonero Montano
Foto nº 16:	<i>Anthus richardi</i> Richard's Pipit	Piula grossa Bisbita de Richard
Foto nº 17:	<i>Phylloscopus collybita</i> Common Chiffchaff	Mosquiter comú Mosquitero Común
Foto nº 18:	<i>Serinus canaria</i> Canary	Canari Canario
Foto nº 19:	<i>Hippolais olivetorum</i> Olive-tree Warbler	Bosqueta dels olivers Zarcero Grande
Foto nº 20:	<i>Anser erythropus</i> Lesser White-fronted Goose	Oca riallera petita Ánsar Chico

A continuació reproduïm les dues fotografies del mes de setembre i el text d'en Sergi Sales enviat per correu electrònic amb les respostes correctes.

Les solucions de l'octubre:

Bosqueta dels olivers (*Hippolais olivetorum*) – Bulgària

Les potes per color i tipus ja ens envien cap el gènere *Hippolais*/Iduna. Projecció alar molt llarga, fet que descarta altres congèneres. Presenta una coloració que pot recordar a un tallarol gros amb ales gris fosc i parts inferiors amb un gris clar. En aquesta foto es veu el panell pàl·lid de SS típic de l'espècie. Sens dubte si es veïés el cap seria molt més fàcil.

Oca riallera petita (*Anser erythropus*)- Regne Unit

Aquesta tot i que vaig intentar que tots els exemplars tinguessin el cap entre les herbes, no ofereix massa dubtes, adjunto una altra foto del mateix grup.

Sergi Sales

24è CONCURS D'IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA D'AUS

Publiquem la classificació del concurs amb la puntuació de les vint fotografies dels mesos de gener a l'octubre i de les dues proves extra.

A la dreta reproduïm les dues fotografies corresponents al mes de novembre, a les quals es podia respondre fins el diumenge, 30 de novembre.

41,35 PUNTS:	Marc A. Libre
36,555 PUNTS:	Coia Lladó
35,43 PUNTS:	Domènec Anguera
34,18 PUNTS:	Núria Rodríguez
32,27 PUNTS:	Dani Paredes
32,1 PUNTS:	Jaroa López
31,43 PUNTS:	Maria Mira
31,145 PUNTS:	Octavi i Eva
30,635 PUNTS:	Martí Gonzalez
29,19 PUNTS:	Roser i Joan
27,527 PUNTS:	Marc Pérez
26,51 PUNTS:	Dani Rey Faura
24,43 PUNTS:	Otger Fortià
24,315 PUNTS:	Lluís Estrada
24,02 PUNTS:	Pep Domènech
21,7 PUNTS:	Enric Morera
18,44 PUNTS:	Vicenç Roig
9,6 PUNTS:	Cesc Capdevila
7,68 PUNTS:	Sandra Morujo
4 PUNTS:	Tomás Blasco
3,28 PUNTS:	Fernan Roig Dumé

Un moment de l'acte final de la 21a edició del concurs. 19/12/2022.

BASES DEL 24è CONCURS D'IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA D'AUS

A continuació reproduïm les bases i els premis de la 24a edició del Concurs d'identificació fotogràfica d'aus.

1. S'enviaran per correu electrònic, cada mes, dues fotografies des del gener al desembre del 2025.
2. Les respostes han de ser presentades abans de l'últim dia de cada mes. Cal presentar-les via e-mail a l'adreça sallessergi@gmail.com.
3. Al mes de desembre, en l'acte final del concurs, al qual és imprescindible assistir per optar als premis i recollir-los, es concursarà en directe sobre vuit fotografies, fins a completar, sumant-hi les vint-i-quatre anteriors, el nombre de trenta-dues.
4. En el cas de les fotografies publicades cada mes, es puntuarà amb dos punts cadascuna de les fotografies encertades si s'ha especificat bé l'espècie amb el nom comú en qualsevol idioma o el científic, i es puntuarà amb un punt cadascuna de les fotografies encertades si s'ha donat la resposta correcta només amb el gènere.
5. En el cas de les vuit fotografies fetes públiques en l'acte de lliurament dels premis, en el mes de desembre, es puntuaran amb 0,25 punts, per cada fotografia, si s'ha encertat el nom de l'espècie i caldrà donar les solucions en el temps màxim de dos minuts per fotografia.
6. A més cada tres mesos (març, juny i setembre) es farà una activitat sorpresa (foto extra, itinerari virtual, concurs virtual, cants...) que serà puntuat amb dos punts extres de la forma en que s'indicarà prèviament.
7. Tots els ocells del concurs han estat citats a la nostra regió ornitològica i biogeogràfica, el paleàrtic occidental.
8. La participació és oberta a qualsevol membre de l'ANT. Si alguna persona aliena a l'ANT hi vol participar cal que lliuri el corresponent full d'inscripció amb la domiciliació bancària, quan comenci a concursar, i faci efectiu el pagament de la quota anual.
9. La persona que hagi guanyat el concurs com a primer classificat en una de les seves edicions no podrà participar en l'edició immediatament posterior.
10. La classificació serà publicada per e-mail als concursants, al web i al full informatiu de l'entitat.
11. Les fotografies, si no s'han rebut, es podran demanar per e-mail a l'adreça sallessergi@gmail.com i es podran consultar al web de l'ANT.
12. S'atorgaran dos premis als dos primers classificats. En cas d'empat, després de la prova en directe, en qualsevol dels dos primers premis, es farà una altra prova de quatre fotografies en directe i, així, successivament, fins a desfer l'empat.
13. S'atorgarà un tercer premi a la constància que es sortejarà entre tots els altres concursants que hagin respost durant els dotze mesos i assisteixin a l'acte final de lliurament dels premis.
14. També es lliurarà un petit obsequi a tots els concursants que assisteixin a l'acte final de lliurament dels premis en agraïment a la seva participació.
15. L'organització es reserva el dret de modificar els terminis de presentació de fotografies i de recepció de respostes durant tot l'any, així com de precisar aquells aspectes que durant el transcurs del concurs no es vegin prou clars.

PREMIS DEL 24è CONCURS D'IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA D'AUS

1r Premi:	60 euros + obsequi.
2n Premi:	30 euros + obsequi.
Premi a la constància:	18 euros + obsequi.

Aquests tres premis, per als dos primers classificats i el tercer que es sorteja, es lliuraran al mateix acte final del concurs.

Tots els concursants, que no s'hagin classificat com a primer i segon, i que hagin participat de forma ininterrompuda durant els dotze mesos que dura el concurs, incloent-hi la prova de l'acte final, participaran en el sorteig per a obtenir el premi a la constància.

Tots els participants en el concurs, només pel fet de ser-ho i d'assistir a l'acte de lliurament dels premis, tindran dret a recollir un petit obsequi d'agraïment a la seva participació.

EXPOSICIÓ DE LES FOTOGRAFIES DEL 13è CONCURS

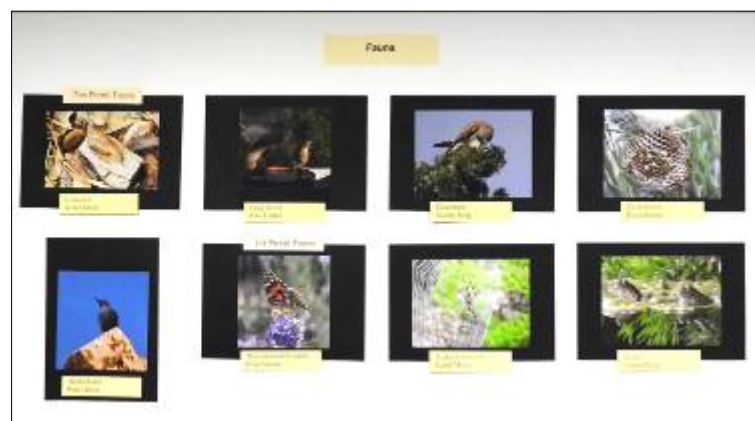
Del dimecres, 12, al diumenge, 30 de novembre, al vestíbul de l'Ateneu Torrellenc, en els horaris habituals d'obertura d'aquest equipament cultural, va ser oberta l'exposició de les fotografies presentades al 13è Concurs de fotografia naturalista que organitza la nostra entitat.

Membres de la junta muntant l'exposició.

Es va inaugurar després de l'acte de lliurament dels premis que es va fer a la sala 3 del mateix Ateneu Torrellenc.

A les pàgines següents donem més informació de l'acte i publiquem les fotografies premiades en les tres categories de Fauna, Flora i Paisatge.

Des de la junta de l'ANT agraïm la col·laboració de l'Ateneu Torrellenc que ens permet, en les últimes edicions, fer l'acte de lliurament dels premis i l'exposició de les fotografies, en les seves instal·lacions.

Vuit fotografies es van presentar a l'apartat de fauna.

Aquestes són les 9 fotografies presentades a l'apartat de flora.

Les set fotografies presentades a l'apartat de paisatge.

13è CONCURS DE FOTOGRAFIA NATURALISTA TORRELENC

dimecres, 12 de novembre
19,30 hores
a l'Ateneu Torrellenc

ACTE DE LLIURAMENT DELS PREMIS DEL 13è CONCURS DE FOTOGRAFIA NATURALISTA TORRELENC

Audiovisual de les sortides naturalistes del 2025
Lliurament dels premis
Inauguració de l'exposició de les fotografies del concurs

TORRELLES DE LLOBREGAT
SANT MARTÍ 2025

El dimecres, 12 de novembre, a les 19,30 hores, a l'Ateneu Torrellenc es va fer l'acte de lliurament dels premis del concurs.

En aquest acte es va passar un audiovisual sobre les sortides naturalistes organitzades per la nostra associació durant el 2025.

Després es van projectar a la pantalla totes les fotografies presentades i es van lliurar els premis, inaugurant així l'exposició que va restar oberta fins el 30 de novembre, al vestíbul de l'Ateneu Torrellenc.

En aquesta 13a edició del concurs només es van presentar 24 fotografies en els tres apartats de Fauna (8), Flora (9) i Paisatge (7), de només cinc persones.

Davant d'aquesta baixa participació caldrà fer autocrítica i millorar l'organització del concurs amb les opcions de fer més publicitat de la convocatòria i apujar l'import dels premis, que han continuat amb els mateixos valors des de la primera edició.

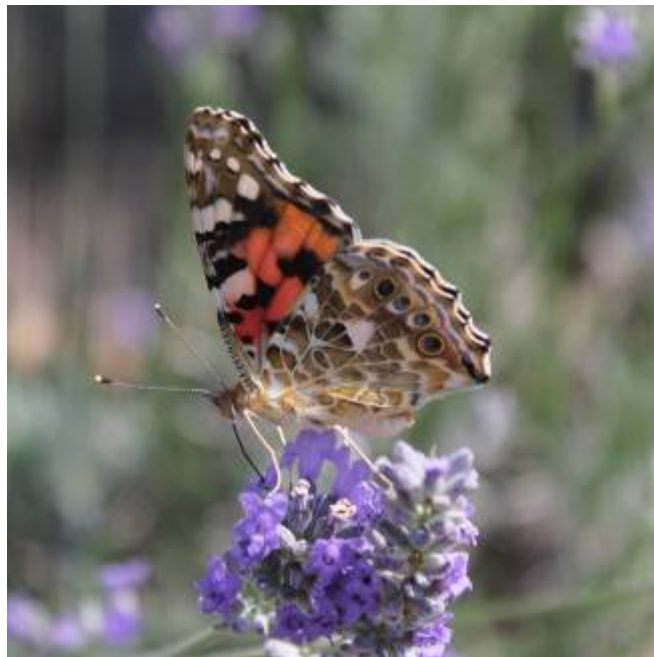

Un moment de l'acte del lliurament dels premis.

A dalt, les persones premiades en el 13è Concurs de fotografia naturalista, amb el president de l'ANT.

Apartat Fauna

1r Premi: **Migradora dels cards** de Rosa Simon

2n Premi: **Camuflat** d'Isabel Mora

Apartat Flora

1r Premi: **Abraçada** de Rosa Simon

2n Premi: **Piramidal** de Vicenç Roig

Apartat Paisatge

1r Premi: **Des del Turó** de Rosa simon

2n Premi: **Tempesta** de Josep Callau

PASSEJADA BOTÀNICA DE TARDOR

diumenge, 2 de novembre del
2025, a les 9 del matí

Passejada botànica de tardor

Ens trobarem puntuals a les 9 del matí
als quatre camins de Can Güell, a l'inici
de la pista forestal del Puig Vicenç.

Pujarem fins al serrat de Can Güell i
farem la volta al Puig Vicenç, amb un
descens al seu cim, tot observant la
regeneració de la pineda després dels
incendis del 1995 i el 2013.

Heu de portar:

- Calçat adequat
- Gorra o barret
- Aigua
- Esmorçar
- No s'accepten mascotes

Us hi esperem!!

L'any passat es va iniciar, amb motiu de la celebració del 25è aniversari de l'ANT, una activitat més de la nostra associació: les passejades per observar la flora del nostre entorn.

Es va proposar de fer-ne una a cada estació de l'any. De moment amb una bona participació i amb la satisfacció de les persones que hi assisteixen.

El diumenge, 2 de novembre, al matí, es va fer la passejada botànica de tardor amb l'objectiu d'observar la regeneració de la flora al puig Vicenç, després dels incendis forestals del 1995 i el 2013.

Es va iniciar, a les 9 del matí, als quatre camins de can Güell, a l'inici de la pista forestal del puig Vicenç.

Es va pujar per la pista fins dalt la serra on es van poder veure àrees amb alta densitat de pins i àrees on s'havien fet aclarides.

Sembla que s'han fet alguns estudis pel CREAF i alguna prova de gestió forestal.

Hi havia la incògnita de si l'espessor dels pins era deguda a la reproducció natural del Pi blanc (*Pinus halepensis*) o bé era deguda a una prova de sembra de llavors després del foc del 1995.

Aquesta àrea d'alta densitat de pins va ser l'afectada per l'incendi del 1995 i no es va tornar a cremar el 2013.

Una vegada dalt del puig Vicenç es va baixar pel terme de Vallirana fins a la bassa d'aigua per als incendis, des d'on es va seguir un corriol que es dirigia una altra vegada cap a dalt la serra, des d'on es va tornar al punt d'inici de la ruta.

Candelera (*Phlomis lychnitis*) al camí del puig Vicenç. PB.

Te de roca (*Chiliadenus glutinosus*) a les roques del puig Vicenç, en el terme de Vallirana. PB.

Banya de cabra o Noguerola (*Pistacia terebinthus*) al terme de Vallirana. PB.

Indiana (*Galatella sedifolia*) al terme de Vallirana. PB.

OBSERVACIONS ORNITOLÒGIQUES

Publiquem les observacions d'ocells del mes de novembre del 2025 de les quals hem rebut comunicació. Al projecte "Observacions ornitològiques de Torrelles de Llobregat", dins de la plataforma Minka, hi ha més observacions amb fotografia o so. N'hem fet una petita tria. Des del grup d'ornitologia agraïm aquestes comunicacions a totes les persones que ho han fet.

Trist (*Cisticola juncidis*) (1 ex.) observat a les Rovires.
Divendres, 28 de novembre del 2025, a les 12 hores.
Observadora: Rosa Simon

Xoriguer (*Falco tinnunculus*) (2 ex.) fotografiats a cal Mixerris vell.
Dijous, 27 de novembre del 2025, a les 12,30 hores.
Observador: Vicenç Roig

Tallarol capnegre (*Curruca melanocephala*) (1 ex.) fotografiat a cal Pinassa.
Dijous, 27 de novembre del 2025, a les 12,23 hores.
Observador: Vicenç Roig

Cotxa fumada (*Phoenicurus ochruros*) (1 ex.) fotografiat a can Reinal
Dijous, 27 de novembre del 2025, a les 11,31 hores.
Observador: Vicenç Roig

Bec de corall senegalès (*Estrilda astrild*) (4 ex.) fotografiats a cal Mixerris vell.
Dijous, 27 de novembre del 2025, a les 11,04 hores.
Observador: Vicenç Roig

Cotoliu (*Lullula arborea*) (6 ex.) observats a Torrelletes.
Dimarts, 25 de novembre del 2025, a les 12,30 hores.
Observador: Vicenç Roig

Trist (*Cisticola juncidis*) (1 ex.) fotografiat a les Rovires.
Dilluns, 24 de novembre del 2025, a les 11,11 hores.
Observador: Vicenç Roig

Bitxac comú (*Saxicola rubicola*) (2 ex.) observats a can Roig.
Diumenge, 23 de novembre del 2025, a les 11,28 hores.
Observador: Vicenç Roig

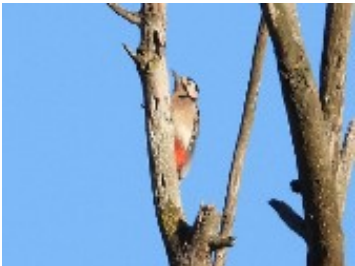
Roquerol (*Ptyonoprogne rupestris*) (4 ex.) observats volant a can Nicolau.
Dissabte, 22 de novembre del 2025, al matí.
Observador: Juan Mora

Colltort (*Jynx torquilla*) (1 ex.) observat a can Nicolau.
Dissabte, 22 de novembre del 2025, al matí.
Observador: Juan Mora

Reietó (*Regulus regulus*) (1 ex.) observat a can Nicolau.
Dissabte, 22 de novembre del 2025, al matí.
Observador: Juan Mora

Esparver (*Accipiter nisus*) (1 ex.) observat a can Nicolau.
Dissabte, 22 de novembre del 2025, al matí.
Observador: Juan Mora

Cueta torrentera (*Motacilla cinerea*) (1 ex.) fotografiat a l'hort de cal Frare.
Dissabte, 22 de novembre del 2025, a les 10,25 hores.
Observador: Vicenç Roig

Picot garser gros (*Dendrocopos major*) (1 ex.) fotografiat a can Roig.
Divendres, 21 de novembre del 2025, a les 9,28 hores.
Observador: Vicenç Roig

Astor (*Astur gentilis*) (1 ex.) observat a Torrelletes
Dimarts, 18 de novembre del 2025, a les 11,40 hores.
Observador: Vicenç Roig

Lluer (*Spinus spinus*) (3 ex.) fotografiats al cementiri.
Dilluns, 17 de novembre del 2025, a les 12,15 hores.
Observador: Vicenç Roig

Falcó pelegrí (*Falco peregrinus*) (2 ex.) observats a la torre elèctrica de can Riera.
Dilluns, 17 de novembre del 2025, a les 11,09 hores.
Observador: Vicenç Roig

Sit negre (*Emberiza cia*) (1 ex.) fotografiat a can Mas.
Dimarts, 11 de novembre del 2025, a les 11,46 hores.
Observador: Vicenç Roig

Merla blava (*Monticola solitarius*) (1 ex.) fotografiat a can Güell.
Dimarts, 11 de novembre del 2025, a les 11,17 hores.
Observador: Vicenç Roig

Cotorra de Kramer (*Psittacula krameri*) (1 ex.) observat a la Clota.
Dimarts, 11 de novembre del 2025, a les 10,19 hores.
Observador: Vicenç Roig

Pardal de bardissa (*Prunella modularis*) (1 ex.) fotografiat a la Clota.
Dimarts, 11 de novembre del 2025, a les 10,03 hores.
Observador: Vicenç Roig

Bernat pescaire (*Ardea cinerea*) (1 ex.) observat a can Coll.
Dimarts, 11 de novembre del 2025, a les 9,58 hores.
Observador: Vicenç Roig

Bitxac comú (*Saxicola rubicola*) (1 ex.) fotografiat a can Balasc de baix.
Dilluns, 10 de novembre del 2025, a les 10,42 hores.
Observador: Vicenç Roig

Picot garser petit (*Dryobates minor*) (1 ex.) fotografiat a can Roig.
Dilluns, 10 de novembre del 2025, a les 9,57 hores.
Observador: Vicenç Roig

Grua (*Grus grus*) (150 ex.) observats a la serra de can Güell.
Diumenge, 9 de novembre del 2025, a les 18 hores.
Observador: Juan Mora

Gratapalles (*Emberiza cirius*) (2 ex.) fotografiats a can Roig.
Dissabte, 8 de novembre del 2025, a les 16,45 hores.
Observador: Vicenç Roig

Mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*) (1 ex.) fotografiat a Torrelletes.
Dissabte, 8 de novembre del 2025, a les 11,15 hores.
Observador: Vicenç Roig

Titella (*Anthus pratensis*) (2 ex.) fotografiats a cal Rodó.
Dissabte, 8 de novembre del 2025, a les 10,37 hores.
Observador: Vicenç Roig

Merla blava (*Monticola solitarius*) (1 ex.) observat a Torrelletes.
Dissabte, 8 de novembre del 2025, a les 10,25 hores.
Observador: Vicenç Roig

Esparver (*Accipiter nisus*) (1 ex.) + **Estornell comú** (*Sturnus vulgaris*) (12 ex.) observats a la Clota.
Divendres, 7 de novembre del 2025, a les 10,23 hores.
Observador: Vicenç Roig

Trist (*Cisticola juncidis*) (1 ex.) observat a la Clota.
Divendres, 7 de novembre del 2025, a les 9,50 hores.
Observador: Vicenç Roig

Puput (*Upupa epops*) (1 ex.) observat al centre d'esports de can Coll.
Dijous, 6 de novembre del 2025, a les 7,30 hores.
Observadora: Isabel Mora

Perdiu roja (*Alectoris rufa*) (4 ex.) observats a la serra de can Valent.
Dimecres, 5 de novembre del 2025, a les 18,40 hores.
Observadora: Hèlia Llorens

Aligot comú (*Buteo buteo*) (1 ex.) fotografiat a can Tòfol del racó.
Dimecres, 5 de novembre del 2025, a les 11,04 hores.
Observador: Vicenç Roig

Perdiu roja (*Alectoris rufa*) (5 ex.) observats a la serra de can Valent.
Dimarts, 4 de novembre del 2025, a les 11,50 hores.
Observador: Vicenç Roig

Roquerol (*Ptyonoprogne rupestris*) (8 ex.) observats a la penyes de can Riera.
Dimarts, 4 de novembre del 2025, a les 11,43 hores.
Observador: Vicenç Roig

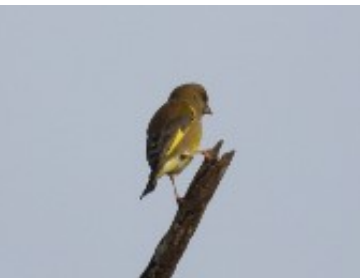
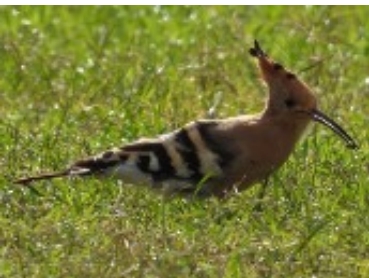
Gafarró (*Serinus serinus*) (6 ex.) fotografiats a la paret de cal Mixerris vell.
Dilluns, 3 de novembre del 2025, a les 11,20 hores.
Observador: Vicenç Roig

Corb (*Corvus corax*) (3 ex.) fotografiats a la vall de can Reinal.
Dilluns, 3 de novembre del 2025, a les 10,44 hores.
Observador: Vicenç Roig

Aligot comú (*Buteo buteo*) (3 ex.) observats al Montpedrós.
Dissabte, 1 de novembre del 2025, a les 12,20 hores.
Observador: Vicenç Roig

Puput (*Upupa epops*) (1 ex.) fotografiat a can Gallina.
Dissabte, 1 de novembre del 2025, a les 12,02 hores.
Observador: Vicenç Roig

Verdum (*Chloris chloris*) (1 ex.) fotografiat a can Roig.
Dissabte, 1 de novembre del 2025, a les 9,05 hores.
Observador: Vicenç Roig

OBSERVACIONS DE PAPALLONES DIÛRNES

Durant el mes de setembre es van pujar, al projecte "Invertebrats de Torrelles de Llobregat", 169 observacions de papallones diürnes, de 22 espècies diferents, per només una persona.

Al projecte amb el nom d'Invertebrats de Torrelles de Llobregat, de la plataforma Minka, es poden pujar totes les observacions de lepidòpters i d'altres invertebrats del nostre entorn. Hi podeu pujar les vostres observacions de papallones diürnes a la següent adreça.

https://minka-sag.org/observations?project_id=12

També ens les podeu enviar per correu electrònic. Envieu les vostres fotografies, nom de l'espècie, localització i datació. Anirem publicant cada mes les observacions rebudes.

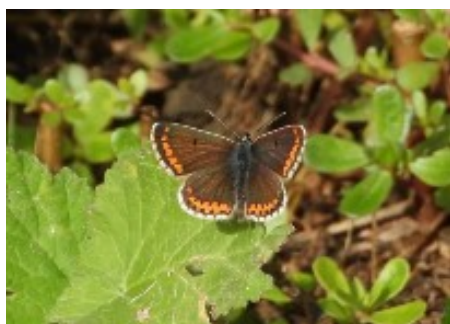
A continuació publiquem una observació del mes d'octubre del 2025 de 21 espècies.

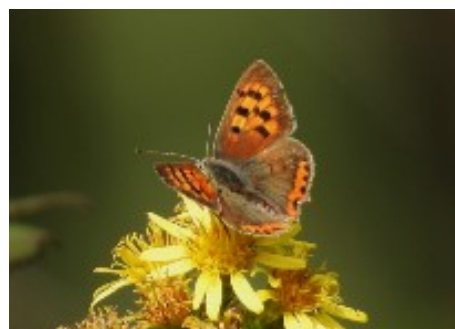
Cleòpatra (*Gonepteryx cleopatra*) (1 obs.) fotografiada a les Camanyes.
Dimecres, 22 d'octubre del 2025, a les 12,23 hores.

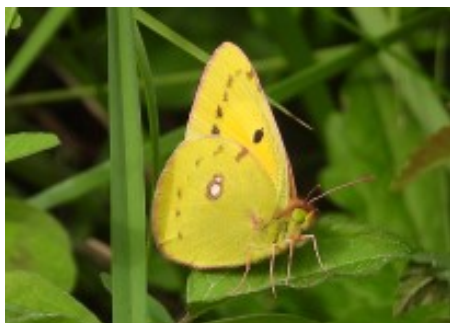
Bruixa (*Brintesia circe*) (3 obs.) fotografiada a Torrelletes.
Dissabte, 18 d'octubre del 2025, a les 11,11 hores.

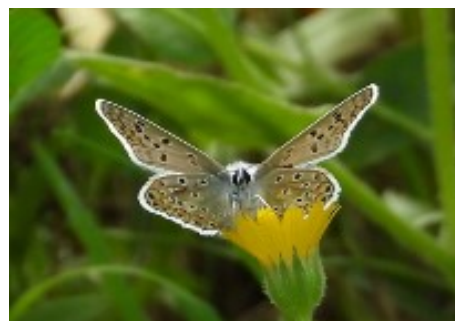
Moreneta meridional (*Aricia cramera*) (3 obs.) fotografiada als horts de la font del Cucut.
Dilluns, 13 d'octubre del 2025, a les 12,38 hores.

Coure comú (*Lycaena phlaeas*) (4 obs.) fotografiada als horts de la font del Cucut.
Dilluns, 13 d'octubre del 2025, a les 12,35 hores.

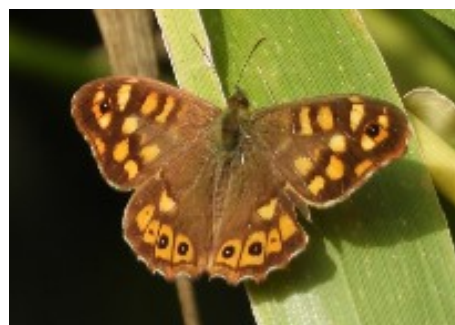
Safranera de l'alfals (*Colias croceus*) (7 obs.) fotografiada als horts de la font del Cucut.
Dilluns, 13 d'octubre del 2025, a les 12,17 hores.

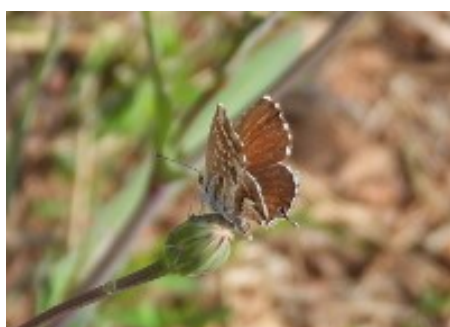
Blaveta comuna (*Polyommatus icarus*) (5 obs.) fotografiada als horts de la font del Cucut.
Dilluns, 13 d'octubre del 2025, a les 12,12 hores.

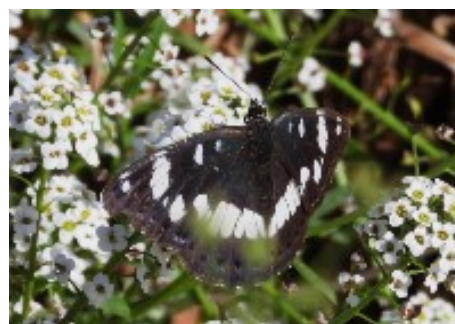
Capgròs comú (*Carcharodus alceae*) (3 obs.) fotografiada als horts de la font del Cucut.
Dilluns, 13 d'octubre del 2025, a les 12,02 hores.

Bruna de bosc (*Pararge aegeria*) (22 obs.) fotografiada als horts de la font del Cucut.
Dilluns, 13 d'octubre del 2025, a les 11,55 hores.

Barrinadora dels geranis (*Cacyreus marshalli*) (2 obs.) fotografiada a can Roig.
Diumenge, 12 d'octubre del 2025, a les 11,27 hores.

Nimfa mediterrània (*Limenitis reducta*) (2 obs.) fotografiada a Torrelletes.
Dimarts, 7 d'octubre del 2025, a les 10,35 hores.

Blaveta dels pèsols (*Lampides boeticus*) (2 obs.)
fotografiada al Tabor.
Dilluns, 6 d'octubre del 2025, a les 17,26 hores.

Blaveta estriada (*Leptotes pirithous*) (19 obs.)
fotografiada als horts de la font del Cucut.
Dilluns, 6 d'octubre del 2025, a les 12,19 hores.

Angelet comú (*Leptidea sinapis*) (1 obs.) fotografiada a can Gallina.
Dilluns, 6 d'octubre del 2025, a les 11,39 hores.

Papallona de l'arboç (*Charaxes jasius*) (3 obs.)
fotografiada al turó de la Bruguera.
Dissabte, 4 d'octubre del 2025, a les 12,16 hores.

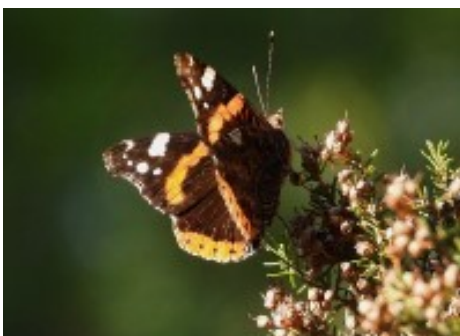
Margenera comuna (*Lasiommata megera*) (10 obs.)
fotografiada al turó de la Bruguera.
Dissabte, 4 d'octubre del 2025, a les 10,49 hores.

Migradora dels cards (*Vanessa cardui*) (4 obs.)
fotografiada al Tabor.
Divendres, 3 d'octubre del 2025, a les 17,27 hores.

Papallona reina (*Papilio machaon*) (3 obs.) fotografiada a la vall de can Reinal.
Dijous, 2 d'octubre del 2025, a les 11,49 hores.

Blanqueta de la col (*Pieris rapae*) (38 obs.)
fotografiada a la vall de can Reinal.
Dijous, 2 d'octubre del 2025, a les 11,19 hores.

Atalanta (*Vanessa atalanta*) (8 obs.) fotografiada al Tabor.
Dimecres, 1 d'octubre del 2025, a les 17,46 hores.

Bruna de prat (*Maniola jurtina*) (23 obs.)
fotografiada a la serra de la creu de Sant Pau.
Dimecres, 1 d'octubre del 2025, a les 9,51 hores.

Pòntia comuna (*Pontia daplidice*) (3 obs.) fotografiada a la serra de la creu de Sant Pau..
Dimecres, 1 d'octubre del 2025, a les 9,39 hores.

Acompanyem aquest full informatiu amb el número 283 de la Col·lecció Documents d'ant, amb el títol "Centrals nuclears".

Per confeccionar aquest document sobre els projectes de prolongació de l'activitat de les centrals nuclears hem recollit comunicats de diverses entitats ecologistes: Moviment Ibèric Antinuclear, Ecologistes en Acció, Greenpeace, Plataforma per un Nou Model Energètic, WWF, Xarxa per la sobirania energètica, Amigues de la Terra, SEO/BirdLife i Renovem-nos.

Totes aquestes entitats són contràries a la pròrroga del funcionament de les plantes nuclears i prefereixen que les inversions energètiques vagin cap a les renovables.

L'any 2019 el govern espanyol, Red Eléctrica i les grans empreses energètiques van pactar un calendari ordenat de tancament de les nuclears.

La planta d'Almaraz té dos reactors, les dates de desconexió dels quals estan previstes per al novembre del 2027 i del 2028, tot i que la pròrroga les podria demorar fins a l'any 2030.

Ascó I té prevista la finalització de la seva vida útil l'octubre del 2030, Ascó II l'octubre del 2032 i Vandellós II el febrer del 2035.

La darrera central nuclear a tancar serà Trillo, a Guadalajara, el maig de 2035.

A continuació reproduïm una informació publicada al diari La Vanguardia i, després, uns fragments de la Viquipèdia sobre la central nuclear d'Ascó.

Les elèctriques i el Govern esgoten terminis per endarrerir-ne el tancament

Les empreses han demorat al màxim la sol·licitud a un Executiu espanyol que no té pressa

Pilar Blázquez – Madrid - 16/11/2025

Central Nuclear d'Almaraz, a Càceres. EFE.

El 29 d'octubre Iberdrola, Endesa i Naturgy es van asseure a la taula d'una assemblea extraordinària de Centrals Nuclears Almaraz-Trillo (CNAT), la societat gestora en la qual comparteixen la propietat de les centrals nuclears d'Almaraz i Trillo, per rubricar el document amb què sol·licitarien al Govern d'endarrerir el tancament dels dos reactors d'Almaraz i que, en lloc de tancar-se el novembre del 2027 i el 2028, poguessin funcionar fins al 2030.

La sol·licitud arribava aquell mateix dia al Ministeri de Transició Ecològica. Amb prou feines faltaven tres jornades perquè vencés el termini legal màxim perquè els propietaris de l'infraestructura lliuressin al Consell de Seguretat Nuclear (CSN) els documents necessaris per gestionar el tancament. Aquest moviment tan ajustat no ha estat gens casual. Però ara obliga a tramitar en paral·lel el tancament i el possible ajornament.

No hi ha lloc per a objeccions. Els principals directius d'Iberdrola i Endesa havien reclamat des del 2023 en tota mena de fòrums públics i privats que Espanya s'afegís a la tendència internacional d'ampliar la vida de les nuclears. Això sí, lligat a una rebaixa d'impostos perquè, segons els seus arguments, l'energia nuclear pugui ser rendible.

L'intent de lligar l'ampliació de la nuclear a una rebaixa d'impostos ha retardat el procés

La falta de rendibilitat va ser la que els va portar el 2019 a sol·licitar el tancament de totes la plantes nuclears espanyoles. Els esdeveniments geopolítics els han fet canviar d'opinió, però han volgut forçar la pressió fins a l'últim minut.

La ministra de Transició Ecològica, Sara Aagesen, celebrava el 30 d'octubre que la sol·licitud registrada per les elèctriques no reclamava una rebaixa d'impostos. José Bogas, conseller delegat d'Endesa, opinava el contrari en l'edició de Foros de Vanguardia que se celebrava aquell mateix dia a Barcelona. Sembla que es manté un estira-i-arrotonsa que ha durat més de dos anys i que potser s'estén dos més.

Perquè si les elèctriques han esgotat terminis, el Govern sembla que té la intenció de fer el mateix. La següent línia vermella que ha de superar Almaraz per funcionar fins al 2030 és que la seva seguretat quedi garantida. Això només ho pot decidir el CSN i té de termini per fer-ho fins a dos mesos abans de la data de tancament. Fins al setembre del 2027 per a Almaraz I.

El CSN té fins al setembre del 2027 per autoritzar l'extensió d'activitat a Almaraz

Per gestionar l'expedient primer ha d'arribar al seu poder, però gairebé tres setmanes després d'haver-lo presentat a Transició Ecològica, encara continua al ministeri. Qüestions burocràtiques que ben aviat se superaran, expliquen fonts del ministeri.

El que no tenen cap intenció de fer és pressionar aquest organisme tècnic perquè acceleri la seva anàlisi. Fonts de Transició recorden que la seguretat nuclear és un tema molt sensible i que, malgrat que Almaraz compta amb el que podria anomenar-se la ITV passada fins al 2030, l'actual forma de funcionament de les nuclears, amb moltes més parades i arrencades que quan van ser dissenyades (en resposta a l'actual corba amb preus zero de l'electricitat), podria requerir nous ajustos de seguretat. És a dir, que el veredict del CSN no només autoritzarà l'ampliació o no, sinó que podria posar-hi condicions i llavors la pilota del futur nuclear tornaria a les elèctriques.

Central nuclear d'Ascó.

40 anys pels quals estaven dissenyats els reactors.

La central nuclear d'Ascó és una central nuclear de segona generació situada a la Ribera d'Ebre (província de Tarragona), entre les localitats d'Ascó i Flix; i al marge dret del riu Ebre. La central dista 65 kilòmetres de Lleida i es troba a uns 110 quilòmetres de la desembocadura de l'Ebre.

Aquesta central nuclear està formada per dos reactors nuclears: Ascó I i Ascó II. El primer reactor va començar a operar el 10 de desembre de 1984 i el segon el 8 de març de 1986. Els reactors tenen una potència de 1.032,5 MW i 1.027,2 MW. Ambdós són reactors tèrmics d'aigua a pressió, és a dir, de tipus PWR. El seu sistema de refrigeració capta aigua del riu Ebre i consta de torres naturals i forçades.

El 2021 el Consell de Seguretat Nuclear va decidir allargar la vida útil de la central fins al 2029 en el cas d'Ascó I i el 2030 per a Ascó II. Superant els

Successos

2004

El 2004 la Central nuclear d'Ascó I i II, va notificar una totalitat de 14 successos dels quals 5 van provocar la parada automàtica del reactor, el succés més destacable va ser el de 6 de juny de 2004.

6 de juny de 2004, es va declarar estat de "prealerta d'emergència", a causa de la parada de les bombes d'aportació d'aigua per a la refrigeració del nucli del reactor, això va ser causat pel mal funcionament del subministrament elèctric.

2007

El 29 de maig de 2007, es van declarar inoperables una motobomba i la turbobomba d'aigua d'alimentació auxiliar. Es va procedir a aturar la planta. La causa del cabal inferior al previst era que una volandera metàl·lica estava obstruint el pas de cabal. El succés va ser classificat de Nivell 1 de l'Escala INES.

2007 / 2008

El 4 d'abril de 2008 es va detectar una fuga radioactiva. Aquesta fuga es va produir durant la recàrrega de combustible del reactor I al novembre del 2007.

Durant aquesta operació de recàrrega es transporten barres de combustible nuclear a través d'uns tubs. Aquests tubs són netejats amb aigua. Aquesta neteja fa que es generin talls d'aigua al terra que són netejats amb una màquina especial. Aquesta aigua acumula més material radioactiu i és abocada a un bidó, però en aquest cas no va ser així, i va ser abocada a la piscina de combustible, on estava en marxa el sistema de ventilació. Per tant, es van contaminar accidentalment els sistemes de ventilació de l'edifici de combustible. Un cop detectat aquest fet es van posar en marxa els sistemes de ventilació d'emergència i es va procedir a descontaminar una part dels conductes de ventilació. Un cop es van tornar a posar en marxa novament els sistemes de ventilació, es va provocar l'emissió accidental de partícules radioactives a l'exterior de l'edifici.

A principi del març del 2008, durant uns controls rutinaris, l'ANAV va detectar la presència de partícules radioactives a l'exterior de la planta. L'Associació va relacionar la troballa amb l'incident del mes de novembre i, a començament d'abril, en va informar el CSN. Pocs dies després l'organització ecologista Greenpeace va denunciar els fets davant de l'opinió pública i el CSN els va reconèixer públicament.

En un primer moment, el Consell va qualificar el succés amb el nivell 1 de l'escala INES, però el 14 d'abril es va elevar al nivell 2 en considerar que l'ANAV havia dut a terme un control inadequat del material radioactiu i que havia proporcionat durant mesos una informació incompleta i deficient a l'organisme regulador. Per tant, aquest succés, va passar a ser un dels quatre successos més greus, causats per una central nuclear a Espanya.

Durant el mes de juny la central es va aturar per efectuar una revisió i una descontaminació exhaustiva d'acord amb els criteris del CSN.

El 13 de desembre de 2008 es notifica l'equilibrat erroni d'un cabalímetre d'aigua que permet el subministrament a un generador de vapor.

2009

El 10 d'octubre de 2009 es procedeix a l'aturada del reactor II, per la substitució d'uns coixinets en mal estat dels motors dièsel d'emergència. Aquests motors tenen la finalitat de garantir el subministrament d'energia elèctrica a la central en cas que aquesta no pugui comptar amb el subministrament exterior.

Un altre succés notificable produït l'any 2009 va ser la no realització de la ronda rutinària de vigilància contra incendis durant un dia i mig a la zona de l'edifici d'auxiliars. Aquestes rondes tenen una gran rellevància i són d'acompliment obligat, per poder detectar possibles incendis.

2011

El 21 de gener de 2011, es van realitzar moviments indeguts d'unes comportes per tenir un pes superior a l'admès. El fet no va tenir impacte en les persones ni en el medi ambient i va ser categoritzat com nivell 1 (INES).

2012

El 20 de juny un dels successos notificables més importants va ser la reducció de potència d'un 65% del reactor I, causat per una avinguda massiva d'algues al riu Ebre, que va afectar la presa d'aigua del riu per al sistema de refrigeració del reactor.

2015

El 29 de setembre de 2015, es va detectar l'eficiència del carbó actiu dels trens de filtrat de les unitats d'extracció de l'edifici de penetracions elèctriques i mecàniques del reactor I, per tant es van haver de substituir.

RECULL DE PREMSA

Acompanyem aquest full informatiu amb un recull de premsa, el número 201 dins de la col·lecció, que porta el títol "COP30 a Belém".

S'ha confeït amb informacions publicades entre el 5 i el 23 de novembre del 2025, als diaris El Punt Avui, Ara, La Vanguardia, El Periódico, Diari de Girona, Segre, Regió 7, Diari de Tarragona i a les publicacions digitals Vilaweb i Directa, que fan referència a la Conferència de l'ONU sobre el canvi climàtic de 2025.

La també anomenada 30a Conferència de les Parts (abreujada COP30) sobre el canvi climàtic va tenir lloc entre el 10 i el 21 de novembre de 2025 a la ciutat brasilera de Belém (capital de l'estat de Pará).

A continuació reproduïm la traducció del discurs de cloenda de Simon Stiell, secretari executiu de l'ONU sobre el Canvi Climàtic.

Discurs de cloenda de Simon Stiell: "La COP30 ha demostrat que la cooperació climàtica és viva i funcionant, mantenint la humanitat en la lluita per un planeta habitable"

22 de novembre de 2025

Crèdit: Kiara Worth | ONU Canvi Climàtic

A continuació, es mostren les declaracions del secretari executiu de l'ONU sobre el Canvi Climàtic, Simon Stiell, durant les sessions plenàries de cloenda de la COP30 a Belém, Brasil, el dissabte 22 de novembre de 2025.

Excel·lències, col·legues, estimats amics,

Sabíem que aquesta COP tindria lloc en aigües polítiques tempestuoses.

La negació, la divisió i la geopolítica han suposat cops durs per a la cooperació internacional aquest any.

Però, amics. La COP30 ha demostrat que la cooperació climàtica és viva i funcionant, mantenint la humanitat en la lluita per un planeta habitable, amb la ferma determinació de mantenir els 1,5 °C a l'abast.

No dic que estiguem guanyant la lluita climàtica. Però, és innegable que encara hi som, i estem contraatacant.

Aquí a Belém, les nacions van triar la unitat, la ciència i el sentit comú econòmic.

Aquest any hi ha hagut molta atenció a un país que ha fet un pas enrere.

Però, enmig dels forts vents polítics, 194 països s'han mantingut fermes en solidaritat, sòlids com una roca en suport de la cooperació climàtica.

194 països que representen milers de milions de persones han dit a l'uníson que "l'Acord de París està funcionant" i han decidit fer-lo anar més enllà i més ràpid.

Veiem progrés en un nou acord sobre una transició justa, que indica que la construcció de la resiliència climàtica i l'economia neta també ha de ser justa, amb totes les nacions i totes les persones capaces de compartir els seus grans beneficis.

Ho veiem en l'acord per triplicar el finançament de l'adaptació.

Garantir que més països tinguin el suport que necessiten, fins i tot quan els desastres climàtics destrossen vides i colpegen les cadenes de subministrament globals, de les quals depèn tota economia.

Per primera vegada, 194 nacions han dit a l'uníson:

"...la transició global cap a baixes emissions de gasos d'efecte hivernacle i la resiliència climàtica és irreversible i la tendència del futur".

194 nacions ho han acordat paraula per paraula, perquè és la veritat, recolzada pels fluxos d'inversió en energies renovables que ara dupliquen els dels combustibles fòssils.

Aquest és un senyal polític i de mercat que no es pot ignorar.

En aquesta nova era, hem d'acostar el nostre procés a l'economia real, per obtenir resultats concrets més ràpidament i estendre els beneficis a milers de milions de persones més.

A la COP30, a través de l'Agenda d'Acció, això és exactament el que es va fer.

Un bilió de dòlars per a xarxes netes.

Centenars de milions d'hectàrees de boscos, terres i oceans protegides o restaurades.

Més de 400 milions de persones esdevenen més resilents. I molts més.

Aquests èxits no són un espectacle secundari, sinó un progrés real en allò que més preocupa a milers de milions de persones.

Fora d'aquestes sales, milers de milions de persones es fan preguntes bàsiques: Hi haurà prou menjar per a la meua família?

Podré pagar la meva factura del combustible?

El meu fill respirarà aire net?

Estaran les persones i els llocs que estimo fora de perill de la propera inundació, incendi o tempesta?

Aquesta COP ha començat a abordar aquestes preocupacions quotidianes. No perfectament, no prou ràpid, però de manera concreta.

Els mercats es mouen i una nova economia està sorgint. La vella economia contaminant s'està quedant sense camí.

Però la desinformació intenta mantenir-la viva. Els seus impactes són profunds.

Ha distorsionat el panorama polític.

Enfosqueix les experiències de persones de tot el món que viuen sota una forta pressió personal.

Els múltiples efectes del canvi climàtic alimenten la por. La desinformació la converteix en arma.

Així, a mesura que les pressions climàtiques fan pujar els preus, les economies es desestabilitzen i les comunitats es veuen sotmeses a pressió.

Els actors de la desinformació són oportunistes: exploten aquesta ansietat. Es culpa de tot excepte de la causa real.

Una COP de la veritat està contraatacant. També significa que també hem de ser realistes.

Molts països volien avançar més ràpidament en matèria de combustibles fòssils, finances i en la resposta a desastres climàtics en espiral.

Entenc aquesta frustració, i moltes d'aquestes les comparteixo jo mateix.

Però no ignorem fins a quin punt aquesta COP ens ha fet avançar.

Amb o sense ajudes a la navegació, la nostra direcció és clara: el canvi dels combustibles fòssils a les energies renovables i la resiliència és imparable.

*Ens hem compromès a accelerar la plena implementació dels plans climàtics nacionals i a esforçar-nos per fer-ho millor, **col·lectivament i cooperativament**, juntament amb l'Agenda d'Acció, impulsant aquesta acceleració.*

Durant dues setmanes cada any, la COP porta el clima al capdamunt de l'agenda. Quan marxem d'aquí, la nostra feina és mantenir-lo allà durant cinquanta més.

Ara hem vist la paraula indígena per a un esforç col·lectiu - "mutirão" - en acció.

Hem de continuar aquest esperit de mutirão que ha triomfat aquí a la COP30, i per això, dono les gràcies a la Presidència, al poble del Brasil, als meus col·legues de la Secretaria i a tots vosaltres.

Us ho agraeixo.

Obrigado.

Acord de Mutirão: unir la humanitat en una mobilització global contra el canvi climàtic. Proposta de la Presidència. Primera pàgina.

Simon Stiell, Secretari Executiu

El Secretari General de les Nacions Unides, António Guterres, va nomenar Simon Stiell, originari de l'illa de Grenada, com a Secretari Executiu de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (CMNUCC) el 15 d'agost de 2022. El nomenament es va realitzar després de consultar amb la Conferència de les Parts a través de la Mesa.

Simon Stiell va ser ministre principal del Govern de Granada des de 2013 fins a juny de 2022, on va ocupar la cartera de Ministre de Resiliència Climàtica i Medi Ambient durant cinc anys. Anteriorment va ser Ministre d'Educació i Desenvolupament de Recursos Humans, Ministre d'Estat amb responsabilitat sobre el desenvolupament de recursos humans i el medi ambient i Secretari Parlamentari dins del Ministeri d'Agricultura, Terres, Boscos i Pesca. També va ser membre de la Cambra Alta del Parlament de Granada, el Senat, on va ocupar el càrrec de líder dels assumptes del Govern.

Abans d'incorporar-se al govern, la carrera de Simon Stiell va abastar uns catorze anys en el sector de la tecnologia, ocupant alts càrrecs executius en diverses empreses líders del sector, des d'empreses tecnològiques de nova creació amb seu a Silicon Valley fins a grans corporacions, com Nokia i GEC Plessey Telecommunications.

L'actual Secretari Executiu de la CMNUCC es va formar originalment com a enginyer en la Universitat Metropolitana de Londres i en el College of North West London, i té un màster en Administració d'Empreses per la Universitat de Westminster al Regne Unit.

MENJADORES PER ALS OCELLS

Mallerenga emplomallada (*Lophophanes cristatus*). 18/10/2024. Tomás Blasco.

Així com a finals d'hivern i principis de la primavera el grup d'ornitologia de la nostra entitat va recomanar la retirada de les menjadores per als ocells, ara, a finals de la tardor i a l'hivern, es recomana tornar-les a posar.

A la tardor i a l'hivern, és quan arriben els ocells hivernants provinents del nord d'Europa que s'allunyen dels freds més rigorosos en busca d'aliment. També és el temps més adequat per posar menjadores a l'abast dels ocells que hi ha habitualment en el nostre entorn.

Si es vol ajudar, amb una aportació d'aliment suplementari, als ocells i, alhora, es vol gaudir de la seva presència propera per observar-los, ara és un bon moment per posar les menjadores.

Se'ls hi pot proporcionar l'aliment per a ocells que es ven normalment en les graneries. És molt efectiu el cacauet cru. Recordeu que l'aliment no pot ser salat ni torrat.

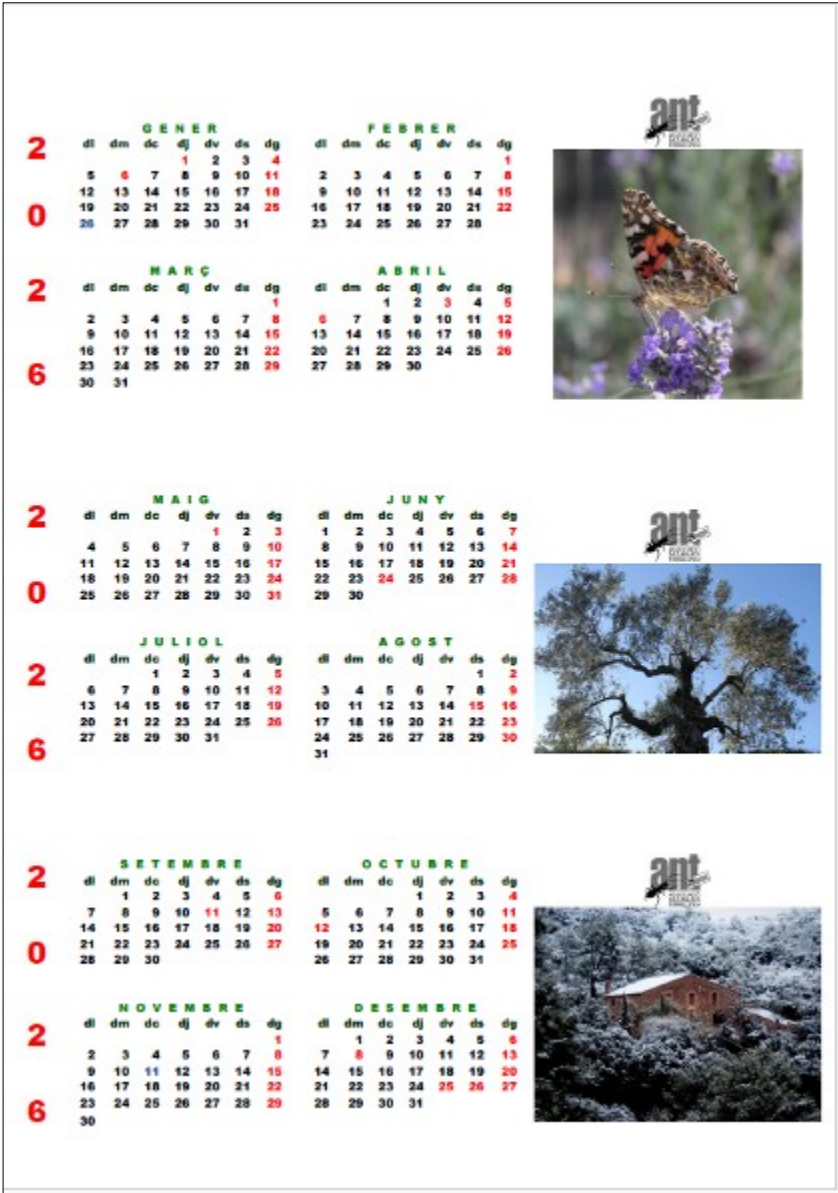
A Torrelles de Llobregat, a la botiga de la Cooperativa Agrícola, ja subministren cacauet cru i gra.

Després de fer els tallers de menjadores, els anys 2019 i 2021, es va obrir un projecte dins de la plataforma de ciència ciutadana, aleshores denominada Natusfera, i ara, Minka, on es poden introduir totes les observacions d'ocells visitant les menjadores instal·lades.

Si poseu les menjadores i feu fotografies dels ocells que les visiten, podeu entrar les vostres observacions a la següent adreça:

<https://minka-sdg.org/projects/projecte-menjadores>

CALENDARI 2026

traient la protecció de la cinta adhesiva.

Com fem habitualment la nostra associació ha confeccionat un calendari per a l'any 2026, amb les fotografies guardonades amb el primer premi de les tres categories de fauna, flora i paisatge del 13è concurs de fotografia naturalista.

Aquest concurs de fotografia es convoca cada dos anys per la nostra associació. Per tant el calendari de l'any 2027 incorporarà les fotografies que han obtingut el segon premi

Les tres fotografies d'aquest calendari, premiades en el 13è concurs de fotografia naturalista són:

Migradora dels cards de Rosa Simon

Abraçada de Rosa Simon

Tempesta de Josep Callau

Aquest calendari és dissenyat, de forma molt senzilla, per poder-lo plegar en forma de prisma de base triangular i poder-lo fer servir de calendari de sobretaula.

També, si es vol, es pot fer servir de calendari de paret.

Amb el lliurament del desembre del 2025, junt amb aquest ful informatiu, s'enviarà als membres de la nostra associació en format pdf. El podeu imprimir.

Posteriorment es farà una impressió amb cartolina A4 que es podrà repartir entre els associats.

Si en voleu algun exemplar el podeu demanar als membres de la junta o bé venir a les reunions o a l'assemblea de la nostra entitat.

Cada any es fa una tirada de 100 exemplars i, normalment, en sobren. Per tant, podeu demanar-ne els que necessiteu.

Es lliura amb els dos plecs i amb cinta adhesiva de doble cara a la part superior. Només cal enganxar-lo

GLOSSARI

A la primera etapa de les nostres publicacions, es va iniciar la col·lecció “La xapolina i els arpiots” de la qual només es van publicar tres números. Eren textos del desaparegut Salvador Ollé Nicolau que volia deixar per escrit els seus records, de les feines del bosc i del camp, de la seva època de treball.

Aquests tres números es poden consultar a la web de l'ANT.

El primer, titulat “La mina”, es tractava de la descripció de les mines existents al nostre entorn per aprofitar l'aigua per a l'agricultura. Es va publicar dins de la col·lecció l'agost del 2008 amb la col·laboració de Jordi Mirabent i Castiel, autor dels croquis.

El segon, amb el títol “Els boscos i els boscaters”, descrivia la feina dels treballadors del bosc. Comptava amb la col·laboració de Joan Santaugini i Torelló, autor del vocabulari de les feines del bosc. Es va publicar el novembre del 2008.

“Fauna de l'entorn agrícola torrellenc” era el tercer número de la col·lecció que es va publicar el setembre del 2010.

En aquestes publicacions s'esmentaven noms comuns locals d'eines i d'espècies de flora i fauna. Va ser interessant la col·laboració de Joan Santaugini amb el vocabulari de les feines del bosc.

Ara es vol recuperar l'inicial interès per recuperar paraules en desús per l'evolució esdevinguda des de mitjans del segle XX fins ara, tan en les formes de treballar en l'agricultura com en la quasi desaparició de l'explotació forestal del nostre entorn.

Des de la redacció d'aquest full informatiu hi ha la intenció d'anar publicant cada mes una relació de mots que facin referència a la fauna, la flora, les activitats del camp i del bosc o, simplement, a la vida quotidiana del passat, que no arriben a les noves generacions.

Aquesta pàgina l'hem titulat Glossari, en referència a la segona accepció de l'entrada del Gran Diccionari de la Llengua Catalana .

GLOSSARI

Etimologia: del ll. glossarium, id., i aquest, del gr. glossáron ‘petita llengua’ 1a font: 1839, DLab.

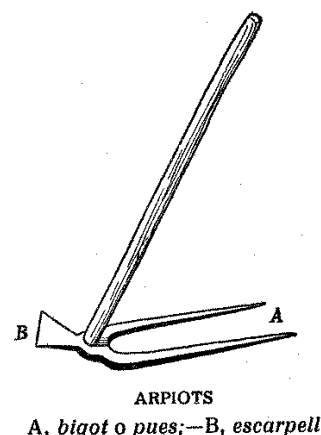
masculí

Col·lecció de glosses o explicacions dels mots i passatges obscurs o difícils d'un autor o d'una obra.

Diccionari de mots rars, difícils o arcaics ordenats alfabèticament, que són explicats per altres de més corrents i moderns generalment de la mateixa llengua.

GDLC Gran Diccionari de la Llengua Catalana

Ho iniciem, doncs, amb les següent paraules: **Arpiots** (eina del camp per cavar)(1a accepció), **Xapolina** (eina del camp per escatar o ensolcar) i **Xoriguera** (*Forficula auricularia*)(2a accepció).

ARPIOT o ARPIOTS (amb ses var. arpillots, arpillocs, arpiocs). m.

|| 1. Eina consistent en una fulla de ferro que per una banda està dividida en dos o tres forcons llargs i per l'altra té tall horitzontal o vertical, i que va posada al cap d'un mànec llarg que forma angle agut amb la fulla (or., occ.). Aquesta eina serveix per cavar la terra, per arrabassar ceps, patates, etc. Els homes, negrosos, palplantats als marges amb la fanga o els arpiots, Llor Laura 226.

|| 2. Eina de la forma d'un tràmec que serveix per davallar el fem del carro (Perles, Montgai).

|| 3. Espècie de caveguell de fulla forçada, que serveix per eixonar olives (Llofriu).

|| 4. Les ungles llargues i corbades, com les dels gats i dels galls (Llofriu).

Fon.: arpiót (Trem, Lleida, Maella, Calasseit, Tortosa); ærpióts, ærpióts (Puigcerdà, Llofriu, Bagà, Pobla de L., Cardona, St. Vicenç dels Horts, Igualada, Vilafr. del P., Avinyonet, Vendrell, Sta. Col. de Q., Selva del C.); arpióts, arpióts (Oliana, Perles, Organyà, Pobla de S., Trem, Ll., Massalcoreig, Linyola, Gadesa, Tortosa); arpióts (St. Martí de M.); arpióks (Montblanc); arpióks (Flix, ap. Griera, Atlas, c. 156); artióks (Montblanc).

Etim.: derivat de àrpiēs.

DCVB Diccionari català - valencià - balear

XAPOLINA f.

Aixadell (Pla del Llobregat, Tortosa, Pobla de S.); cast. escardillo.

Fon.: xaputina (or.); xaputina (occ.).

Etim.: derivat dim. de xapa, art. 2.

DCVB Diccionari català - valencià - balear

XORIGUERA f.

|| 1. Gallina de casta molt petita, semblant al xoriguer, i que sol ésser molt ponedora (Plana de Vic).

|| 2. Papaorelles (Vic, Torrelles de Llobregat); cast. tijereta.

|| 3. Insecte de cos planer, de 15 mm. de llarg, que perjudica els garrovers (Manacor).

DCVB Diccionari català - valencià - balear

CALENDARI DE REUNIONS

Dilluns, 22 de desembre del 2025, a les 20,30 hores, a la masoveria de can Sostres. **Reunió del grup d'ornitologia.**

Dilluns, 22 de desembre del 2025, a les 21 hores, a la masoveria de can Sostres. **Reunió de junta directiva.**

Les reunions de la junta directiva de l'ANT són obertes a la participació de tots els membres de l'associació, amb veu i sense vot.
Les reunions del grup d'ornitologia són obertes a la participació de totes aquelles persones que tinguin interès en el món de les aus.

ACTIVITATS DE L'ANT

dilluns, 15 de desembre del 2025
a les 19 hores
a la masoveria de can Sostres

Acte final del 24è Concurs d'identificació fotogràfica d'aus

- Última prova en directe.
- Lliurament dels premis als dos primers classificats
- Sorteig del premi a la constància entre els assistents que hagin participat en totes les proves
- Obsequi per als concursants assistents

En acabar hi haurà coca i moscatell

dissabte, 20 de desembre del 2025
a les 17,30 hores
al parc de can Sostres

Sortida:

Cens d'aus nocturnes

Organitzat pel Grup d'ornitologia de l'ANT

Diumenge, 14 de desembre. Finalitza el termini per respondre a les dues fotografies corresponents al mes de desembre del **24è Concurs d'identificació fotogràfica d'aus**. Si voleu participar en aquest concurs en futures edicions demaneu de rebre les fotografies per correu electrònic a l'adreça: salessergi@gmail.com

Dilluns, 15 de desembre, a les 19 hores, a la masoveria de can Sostres. **Acte final del 24è Concurs d'identificació fotogràfica d'aus**. Amb l'última prova presencial, el lliurament dels premis als dos primers classificats i el premi a la constància a sortejar entre els participants assistents.

Dissabte, 20 de desembre, a les 17,30 hores, a can Sostres. **Sortida per fer el Cens d'aus nocturnes**. Organitzada pel grup d'ornitologia.

ALTRES ACTIVITATS

Dimecres, 3 de desembre del 2025, a les 18,30 hores, a la sala d'actes de l'ajuntament de Torrelles de Llobregat. Reunió dels membres promotors de la **Comunitat Energètica local**. Amb l'assistència de membres de La Teulada (AMB) i Tàndem Social.

Dissabte, 6 de desembre del 2025, a les 11 hores, a la zona dels Pils / La Vela, de Salou. **Ocells de Salou: natura i ciència**. Torna la sortida mensual al Cap de Salou! et convidem a fer una caminada pel camí de Ronda, des dels Pils fins a la Punta del Cavall, tot observant la flora, fauna, geologia i elements patrimonials d'aquest espai litoral tan valuós. A càrrec de l'Eugeni Capella. Aquesta activitat està vinculada al Seguiment d'Aus Marines (SAM), un projecte de ciència ciutadana impulsat per l'Institut Català d'Ornitologia. El GEPEC-EdC hi col·labora com a entitat participant. El SAM s'inicia a les 15 hores a la Punta del Cavall. Organitzada pel Gepec. T. 977 331 142 secretaria@gepec.cat www.gepec.cat

Diumenge, 7 de desembre del 2025, de les 8 a les 13 hores, a la plaça Gonzalez Isla de l'Ampolla. **Sortida: Ocells hivernants del Delta, una transformació**. Vine i participa d'una sortida ornitològica pel Delta on observarem les diferents aus hivernants que hi habiten i on parlarem dels actuals impactes que s'estan observant en el seu comportament com a conseqüència del canvi climàtic. El recorregut serà el següent: Ampolla – Olles/ Mirador del Goleró – Mirador Migjorn – Antic càmping Eucaliptus – Encanyissada. Aquest itinerari està pensat per fer-se en cotxe i s'anirà parant en les diferents zones del Delta. Organitzada pel Gepec. T. 977 331 142 secretaria@gepec.cat www.gepec.cat

Diumenge, 14 de desembre del 2025, a les 8,30 hores, a l'aparcament situat a l'entrada del poble de Llaberia. **Recorregut per la Serra de Llaberia**. Farem un recorregut per la part culminant de la serra posant èmfasi en les restes d'activitat humana que si troben. càrrec del Pere Iglesias autor del 1 mapa de l'Editorial Piolet i bon coneixedor del lloc. Caminarem uns 5 km, tot arribant a Mont-redon on tornarem cap als cotxes. Organitzat pel Gepec. T. 977 331 142 secretaria@gepec.cat www.gepec.cat

Diumenge, 14 de desembre del 2025, de les 9 a les 14 hores. **GAF: Grup d'Acció Forestal**. Acció de restauració ambiental en diferents localitzacions. Millora de la biodiversitat fent tasques de manteniment de flora autòctona, eliminació d'espècies invasores i retirada de brossa. A càrrec d'Alonso Pallí i Xavi Torrents. Organitzada per Depana. T. 93 210 46 79 info@depana.org www.depana.org

Diumenge, 21 de desembre del 2025, a les 9 del matí, a la plaça de la Font, davant de la botiga Ca la Remei, a Vilanova d'Escornalbou. **Sortida a l'Areny**. Sortirem des de Vilanova d'Escornalbou per descobrir un paisatge emblemàtic del Baix Camp, amb les seves formacions de pedra vermella, coves naturals i història viva. Arribarem al santuari de la Mare de Déu de la Roca, declarat Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) l'any 2022, on farem una breu visita i gaudirem de les espectaculars vistes sobre la Costa Daurada. A càrrec de Dolors Oller. Organitzada pel Gepec. T. 977 331 142 secretaria@gepec.cat www.gepec.cat